

**अगणमद्** (a-gaṇamada) *adj.* not infatuated with (his) bands (of followers) तोदी सदिगणमदोऽकलहं स सदा बलं विदन्तरिदम् । आर...आरम् Kāvyaṅ. (Ru.) 4. 14 (comm. न गणेन सहायवर्गेण मदो यस्यासावगणमदः)

**अगणयत्** (a-gaṇayat) *adj.* [f. -nti] 1 not minding, disregarding, not caring for प्रदोष एवाभिप्रस्थितः सन्नसद्भयःप्रमाणमगणयन्त्यात्मयौवनावस्थाभेव चिन्तयन्त्या अस्मद्देहिन्यान्वयाशङ्कमानया निवारितोऽसि Ubhayābhi. 2. 14; मया हि ...परिणतवयसापि सता...मत्संबर्धनकेशमतिमहान्तमपि स्नेहवशादगणयता यत्तातेन परिपालितस्तत्सर्वमेकपदे विस्मृतम् Kād. 35. 17; अथ तत्र कापि गणिकागणयन्ती परिचितं हतद्रविणम् । प्रविशन्तमेव मन्दिरमीर्ष्याव्याजेन निरुोध KuttaMa. 331; ततोऽप्यनिवर्तमानो यथाशास्त्रं धनेन दण्डनीयः । तदप्यगणयन्नैश्वर्यादिना हन्तव्यः ManuBh. ii. 130. 16 (on 8. 129); आज्ञां गुरोरगणयन्नविवेकलोलामेकाकिनीं कथमहं भवतीं त्यजेयम् ĀścaCū. 3. 31; आत्मानमप्यगणयंश्च रणानुरोधी...प्लवङ्गः...रजनी-चरमभ्यधावत् RāmC. (App. 2) 37. 52; संप्रति लोकयात्रामाद्रियमाणो (? णा) येऽ-त्यन्तपराधार्ताः स्वोपकारमगणयन्तोऽपि परोपकाराय यतन्ते सन्तस्तान् प्रत्याह Kāśi. i. 2. 17 (on 0. 3); प्रस्थानसमयपरिम्लानमुखीः सुमुखीरप्यगणयन्तः...रक्षोभटाः Rāmā-Cam. 6. 40 (5); तीव्रयौवनमदेनागणयन्ती महेश्वरम् BṛDharmaP. i. 36. 70; अहमपि...मार्गामार्गमगणयन्...प्रधावितुमुर्वीपथेन लघ्नः UdaySuKa. 30. 9; वृद्धन्त-मप्यगणयन्त्यो हारादिमणिसरकलापम्...मिलिताश्च तोरणद्वारेषु कामिन्यः UdaySuKa. 146. 9; कस्यचित्कवेः... महतोऽपि तज्जातीयानगणयतः... स्वाभिप्रायाविष्करणमेतत् VyaktiVi. 56. 21; शास्त्रादगणयन् न्यायं दण्ड्यो लिखितदूषकः RājTa. (Ka.) 6. 29; दुःसहानगणयन् परीषहानार्थमिहिरति स्म मेदिनीम् PariPar. 3. 292; 8. 198; पायाद्ः...अब्धेः क्षुभितमगणयन्नद्भुतः कूर्मराजः SaduktiKa. 30. 2; तादृग्राज्यसुखं हित्वा दुःखान्यगणयन् पथि ।...यात्यसौ मुदा PārśvC. 3. 122; अगणयन्नागमसृणिम् । ... जनः कं नानर्थं जनयति मदान्धो द्विप इव SindūPra. 50; PañcDa. 7. 234; कुमारोऽहंकारात् परिषदि समानानगणयन् भुजौ वक्षः पश्यन्नववयसि कान्तिं वितनुते SārṅgaPa. 577; NyāySu. (Ja.) 73A. 2 (on i. 1. 1); स वराहस्तान्यायुधान्यगण-यन्...पर्वतान्तरगतं कन्दरं विवेश ŚinhāDvā. 147. 0(24); स खलु...इन्द्रादहरत दिवं त्वामगणयन् Nārāy. vii. 24. 2; सा दुरितमगणयन्ती पर्यटन्ती दिगन्तान् कृशरुचिमचि-रेन्दुं रोहिणीवात्विद्याय (रामभद्रम्) MahāN. 3. 21; NilaVi. 110. 1; षड्कासिद्धि-मगणयता भगवता भाष्यकारेणोक्तम् PāpiTaVāNaMā. 9. 17; अस्मत्सैन्यैर्निरोधं कृतमगणयता स्वे पुरे सूपदिष्टम्...योगं स किल निशमयन् प्रापदन्तसुखत्वम् Jivān. 75. 2; 2 without actually counting फलानां भूरुहस्यास्य संख्यामगणयन्नपि । वेदम्यहम्...कथयिष्यामि ते क्षणात् PāṇḍaC. 6. 804; दधिपर्णः... । कुब्जमूचे फला-न्यस्य (वृक्षस्य) कथयागणयन्नपि MalliC. 6. 507; अत्र विभीतके यावन्ति फलानि तिष्ठन्ति तान्यगणयन्नहं तेषां संख्यां जानामि KathāK. 164. 29; 3 not recognizing, not accepting, setting aside केचिदिमानपि चतुरो भेदानगणयन्तः... त्रिविधमेव काव्यमाचक्षते RasGaṅ. 24. 3.

**अगणयमान** (a-gaṇayamāna) *adj.* disregarding, not caring for यश्चा-सच्छासनमगणयमानस्वल्पामप्यत्रावाधा[म्] कुर्यात् EI. xv. 42. 19; iii. 282. 92; xxii. 173. 24; xxiii. 87. 35.

**अगणयित्वा** (a-gaṇayitvā) *ger.* 1 having discarded or disregarded, disregarding, not caring for प्रणयमगणयित्वा यन्ममापद्रुतस्य । अधरमिव मदान्धा पातुमेषा प्रवृत्ता फलमभिनवपाकं राजजम्बूद्रुमस्य Vikramo. 4. 27 = VyaktiVi. 77. 27; किं मामगणयित्वैव स्वातन्त्र्येण विचेष्टसे KathāSaSāg. vii. 6. 76; अहो अगणयित्वैव मामयं भजतेऽपराम् KathāSaSāg. vii. 8. 162; राजनिर्मितमर्धमगण-यित्वा स्वयं कल्पितेन महतार्थेण...विक्रयं कुर्वताम् (वणिजां दण्डः) Aparā. 827. 3 (on 2. 250); राजदण्डमगणयित्वा स्वयं जितार्थसाधनमध्यवसाय राजाज्ञां विनापि कृते द्यूते परिपणितं पराजितेन देयम् DaṇḍaVi. 111. 19; कथमगणयित्वैव शस्त्रवृष्टि-मेघः (उदयनः) AmrUda. 2. 17(1); 2 not minding, leaving out of consideration अपूर्वमगणयित्वैव यागादिकर्तृषु धार्मिकशब्दमुपचरन्तो दृश्यन्ते Kāśi. i. 159. 16 (on 2. 192); अगणयित्वैव तदलङ्कारा उदाहृताः KāvyaPra. 562. 3; व्यङ्ग्य-मलङ्कारान्तरं चागणयित्वैव तत्तदलङ्कारा उदाह्रियन्ते CitraMi. 18. 15.

**अगणय्य** (a-gaṇayya) *ger.* not paying attention to, not caring for, disregarding अगणय्य स तान्सर्वान्... । पञ्चान्यगुह्यात् MahāBhā. iii. 765\*. 1; चम्पकस्ताञ्शरान्मुक्तानगणय्य महामनाः । रामास्त्रं प्रमुमोचाथ पुष्कलं प्रति PadmP. iv. 51. 49; अगणय्य च दुःखानि प्राप्तासीद् ब्रजसंनिधिम् ĀdiP. 17. 41; शशिध्वज-स्तत्प्रहारमगणय्य... । तं जघ्ने बाणवर्षेण KalkiP. iii. 9. 8; प्रबलतरोन्मादादयं त्वाम-प्यगणय्य धावमानं च । मञ्चेतोऽपरस्मारं नियमय शंभो पदाभ्यां ते ĀryāS. 36.

**अगणिका** (a-gaṇikā) *f.* not a courtesan (but still an unchaste woman) पुंश्रुत्या व्यभिचारिण्या अगणिकाया अपि...अन्नं न मुञ्जीत ManvaMu. 183. 20 (on 4. 211)

**अगणिकान्वय** (a-gaṇikānvaya) *adj.* [f. -ā] not born in the family of a courtesan, born in a good family गणिकाध्यक्षो गणिकान्वयामगणिकान्वयां वा...सहस्रेण गणिकां कारयेत् ArthSā. i. 301. 1 (2. 27)

**अगणित** (a-gaṇita) *adj.* [f. -ā] 1 A countless, innumerable, un- limited प्रसन्ना ये प्रयच्छन्ति स्वल्पेऽप्यगणितं वसु । ...तान् गच्छेत् स्वैरपि व्ययैः KāmSū. 351. 13 (6. 5); अगणितनरहयकरिकुलविमर्हजनितेन रेणुतुहिनेन EI. xvii. 340. 8; दृश्यन्ते दारुनार्यो युगपदगणिताः स्तम्भसूत्रप्रयुक्ताः ŚatS'lo. 55; गणानां पार्वतीभर्तृर्गणैरगणितैर्युतम् । ... कल्पपादपकाननम् BṛKathāS'loSaṅ. 5. 24; स प्रदेशः सकौतुकैः । जनैरगणितैर्व्याप्तः BṛKathāS'loSaṅ. 21. 152; गणभृद्भिरप्यगणिताननणुस्तव सद्गुणान् वयमभीष्टुमहे MahāP. 23. 120; एषां तु चतुर्णामपि संकीर्णानां स्युरगणिता भेदाः Kāvyaṅ. (Ru.) 10. 24; BālRā. 6. 3; त्वया कृतानि पापानि महान्त्यगणितानि वै BṛNāraP. 34. 37; पिता । उपायनं प्रेषितवान् गजैरगणितैस्तथा DvyaśraKā. 9. 163; राजवेश्मन्य-गणिता नाममात्रं नृपात्मजाः (पार्थिवोपप्लवप्रियाः) RājTa. (Ka.) 8. 706; यद्यस्याप्युदरे भवेदगणितस्तावन्मणीनां गणस्तर्कि नैष (जलधिः) करोति रत्नकर-कासारैः समृद्धं जगत् SaduktiKa. 269. 28; नमोऽगणितकल्याणगुणपूर्णाय विष्णवे Vādā. 1. 1; रत्नानि... । ददात्यगणितान्येवमर्थिभ्यः सिकता यथा KathāKau. 6. 47; (स्नात्वा) वाराणस्यामगणितं फलम् BālamBha. iii. 200. 10 (on 3. 327); 1 B not (distinctly) enumerated or specified अगणितोऽपि गणः सम्बन्धग्रह-हेतुः आकृतिगण इव शब्दानाम् NayaVi. 103. 4 (on i. 1. 5); 1 C not (actually) mentioned or enumerated व्यावर्तकसमससंख्येनाल्पेनागणितेनापि धर्मेण सादृश्यव्यवहारात् TattvCin. iii. 20. 4; वेदशाखाव्यासदशायां निरुक्तशाखाया अगणितत्वात् NyāyPari. 476. 13; 1 D not specifically numbered or coun- ted, not specified fully or in detail चतुर्णां वेदनयनपक्षास्वगणिताः क्रमात् YuktiKa. 69. 7; निक्षिप्यत इति निक्षेपः, मुद्राङ्कितमगणितं वा यन्निधीयते स उप-निधिः । ब्राह्मणपरित्राजकवदुपदेशभेदः ManvaMu. 323. 11 (on 8. 185); 2 A not cared for, disregarded, not reckoned हस्तादुत्पत्य यान्त्या गगनमगणिताधैर्य-वीर्यावलेपम्...सप्तलोकीजनन्यास्तर्जन्या जन्यदून्यो नखरुचिततयस्तर्जन्या जयन्ति CandīS. 54; यादृच्छिकं हि स्वप्नसुखमगणितसाम्प्रययिकैहिकनिमित्तम् Kāśi. ii. 35. 17 (on 5(2). 12); स्फुरदन्तचिदात्मकविष्टे... । अगणितापरिचिन्मयगणिके प्रविचरेयमहं भवतोऽचिता Stotrā. 5. 24; (येन) सत्त्वं वत्समहीपतेरगणितं रूपेण चन्द्रस्यः BṛKathāMañ. 18. 42; अन्तर्धे सततं लुठन्त्यगणितास्तानेव पाथोधरैरात्ता-नापततस्तरङ्गवल्यैरालिङ्ग्य गृह्णन्तसौ । व्यक्तं मौक्तिकरन्तानां जलकणान् संप्रापयत्य-म्बुधिः प्रायोऽन्येन कृतादरो लघुरपि प्राप्तोऽन्येनैव स्वाभिभिः RājTa. (Ka.) 3. 202 = Subhāsi. 889; अथ सुगतपुरं प्रतस्थतुस्तावगणितसद्गुरौरवोपदेशो PrabhāC. 65. 29; 2 B not given (due) consideration, unheeded, neglected किमेनया... शेषितं महापातकेषु, किमगणितमकार्येषु, किमप्रवर्तितं वर्णसङ्करेषु, किमभिन्ने मर्यादासु AvantiKa. 47. 11.

**अगणितकिरातचक्र** (agaṇita-kirātacakra) *adj.* not caring for the multitude (or group) of kirātas स्वर्णीयं तु सुहनाथम्...विन्ध्यपार्श्वसंनिकृष्टं श्रुत्वा ततो बलैकदेशेनात्मानमावार्यं प्रत्यमित्रं जिगमिषुरवक्र इत्यध्वनानेनागणितकिरातचक्रः परिक्रान्तवान् AvantiKa. 173. 6.

**अगणितकुशल** (a-gaṇitakuśala) *adj.* not expert in (astronomical) calculations; not good at contemplation (of facts) मनोऽपि चागणित-कुशलस्य नैवमर्थम् (v. l. नैव समर्थम्) BhāvanāVi. 150. 1 (comm. गणित-शब्देन मानसोऽभ्यासो योगोऽभिधीयते... अथवा गणितकुशलो दैवज्ञः अगणित-कुशलोऽद्वैतज्ञः)

**अगणितकृतकीर्ति** (agaṇitakṛta-kīrti) *adj.* who has increased his fame manifold अगणितकृतकीर्तिः...निजगृहमथ गत्वा शम्भुराजो ननन्द Paramā-Kā. 176. 52.

**अगणितक्रमम्** (agaṇita-kramam) *adv.* not minding or caring for the serial order (not serially), simultaneously गुणगणैरगणितक्रममाक्रम्य-माणयोः...अतिचक्रमुः कतिपयेऽपि दिवसाः TilaMañ. 104. 5.

**अगणितगजकुल** (agaṇita-gajakula) *n.* innumerable herds of ele-phants सापि...अमन्ती कथमपि विन्ध्यवनमिदम्...अगणितगजकुलकलिलम्...अविशत् HarsaC. 320. 18.

**अगणितगरुड** (agaṇita-garuda) *adj.* which has disregarded Garuda अगणितगरुडः...जयति ।...श्रियः केलिः ĀryāSaSa. 24\*.

**अगणितगुण** (agaṇita-guṇa) *adj.* 1 endowed with or possessed of innumerable (good) qualities अगणितगुणम्...प्रणतोऽसि रामचन्द्रम् AdhyāRā. iii. 8. 44; प्रणमत मधुभिदम्...अगणितगुणम् ĪśānS'Pa. i. 19. 73; स्वासु विद्यासु विप्राः प्राप्ता निष्ठामगणितगुणाः EI. xiii. 291. 7; अगणितगुणेन सुन्दर कृत्वा चारित्रमप्युदासीनम् । भवतानन्यगतिः सा विहितावर्तेन तरणिवि्व ĀryāSaSa. 47; 2 who has disregarded the (binding) rope, ĀryāSaSa. 47; m. innumera- ble qualities सत्त्वादिस्यैरगणितगुणैर्हन्त विश्वं प्रस्य व्यक्तं धत्ते प्रहसनकरीं या कुमारीति संज्ञाम् RasiJi. 36.

**अगणितगुणगण** (agaṇita-guṇagaṇa) *adj.* possessed of an unlimited